

Eduskunnan yllätyksellinen syksy

Helsingissä 30.9.2015

Eduskunnan syysistuntoaika on alkanut vauhdikkaissa merkeissä. Syyskuuta on värittänyt omalta osaltani erityisesti SDP:n eduskuntaryhmän yhdessä muun opposition kanssa jättämä tämän eduskunnan ensimmäinen välikysymys, joka käsitteli koulutussäästöjä. Tästä välikysymyksestä sivistysvaliokuntaryhmällämme eli Jukka Gustafssonilla, minulla ja Nasima Razmyarilla oli valmisteluvastuu, joten paljon aikaa meni sen parissa. Ikävä kyllä media ei juurikaan tilaa välikysymyksellemme antanut sen tärkeydestä huolimatta.

Välikysymyksessä katsoimme, että hallituksen kolme miljardin leikkaukset koulutukseen ja tutkimukseen vaarantavat Suomen tulevaisuuden ja kasvun edellytykset, koska Suomi pärjää vain korkealla osaamisella, edelläkävijäosaamisella. Me suomalaiset olemme juuri nyt niin sanotussa luovan tuhon tilanteessa, jossa vanhojen rakenteiden murtuessa uusia, korvaavia syntyy tilalle. Työpaikkoja häviää, mutta menetykset alkavat muuttua uusiksi työpaikoiksi, uusille aloille. Tekninen kehitys uhkaa jopa 36 %:a ammateista seuraavien kahden vuosikymmenen aikana. Ihminen saattaa joutua elämänsä aikana kouluttautumaan useampaan eri ammattiin ja vaihtamaan alaa monta kertaa. Elämänikäisestä koulutuksesta on tullut välttämättömyys. Tässä luovan tuhon tilanteessa, jossa nyt elämme, ei ole viisasta säästää koulutuksesta. Laadukas koulutus alkaen varhaiskasvatuksesta ja perusasteelta aina toisen asteen koulutukseen ja korkeakouluun saakka, aikuiskoulutusta unohtamatta, luo sen osaamisperustan ja edelläkävijäosaamisen, josta Suomi ponnistaa eteenpäin.

Erittäin vahingollisia suomalaiselle edelläkävijäosaamiselle ovat myös hallituksen leikkaukset, jotka kohdistuvat yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin. Näillä leikkauksilla vaarannetaan korkeakoulujen mahdollisuudet tarjota laadukasta koulutusta, lasketaan osaamistasoa ja ennen kaikkea kavennetaan resursseja elintärkeältä perustutkimukselta, joiden pohjalta kehitetään tulevaisuuden innovaatioita. On merkillistä, että hallitus peräänkuuluttaa Suomen nousua innovaatioilla ja samaan aikaan leikkaa perustutkimuksesta ja tieteestä. Nämä leikkaukset yliopistojen perusrahoituksesta sekä Suomen Akatemian ja Tekesin kilpaillusta tutkimusrahoituksesta uhkaavat näivettää koko suomalaisen innovaatioekosysteemin. Suomen vientivetoiseen kasvuun perustuva tulevaisuus, joka syntyy edelläkävijäosaamisesta, joutuu hallituksen toimin vaakalaudalle. Ottaen huomioon viime hallituskaudella lähes kipurajoille tehdyt koulutus- ja osaamisleikkaukset, ei varaa uusiin leikkauksiin enää olisi. Varsinkin kun kaikki puolueet lupasivat ennen vaaleja, että koulutuksesta ei enää leikata.

Hallituksen pakkopaketti on puhuttanut sekä kansalaisia että eduskuntaa ja tänään olemme käyneet eduskunnassa kiivasta keskustelua tuosta asiasta. Keskustelu on käynnissä vieläkin. Omassa puheenvuorossani korostin sitä, että suomalaisen yhteiskunnan vahvuuksia ovat luottamus ja kyky

tehdä yhteistyötä. Tätä luottamukseen ja sopimiseen perustuvaa tapaa ratkaista ongelmat ei pitäisi heittää romukoppaan, koska sillä tavalla olemme onnistuneesti voineet kehittää suomalaista yhteiskuntaa tähänkin asti.

Näin tapahtui myös viime hallituskaudella, kun vaikeiden ratkaisujen keskellä lähes kaikki merkittävimmät kestävyysvajetta korjaavat ja kilpailukykyä vahvistavat uudistukset saatiin aikaan nimenomaan kolmikantaisen yhteistyön tuloksena. Tätä taustaa vasten hallituspuolueiden puheet siitä, että konsensuksen aika on ohi, eivät tunnu hyvältä. Se, että hallitusohjelmasta ei löydy yhtään mainintaa kolmikantayhteistyöstä ei yllätä, mutta on lyhytnäköisyydessään harmittavaa. Nyt sitten olemme tyrmistyneinä voineet huomata, että työnantajajärjestöille on muodostunut jonkinlainen ohituskaista. Tuntuu, että työnantaja kuullaan, mutta työntekijäjärjestöjä kuullaan vasta kun työntekijät jalkautuvat kaduille mielenilmauksiin.

Olemme erittäin vaikeassa taloustilanteessa – ja samalla myös pakolaistilanteen tuomien haasteiden keskellä - ajautuneet lyhyessä ajanjaksossa luottamukseen ja yhteistyöhön pyrkivästä politiikasta syyttelyyn, syyllistämisen ja vastakkainasettelun tielle? Poliittisessa keskustelussa maalataan synkkiä pilviä taivaalle ja keskitytään niukkenevan kakun jakamiseen, sen sijaan että mietittäisiin sitä mistä uutta kasvua ja uutta valoisaa tulevaisuutta voidaan löytää. Keskustelusta on vaikea löytää tulevaisuuden toivoa vaikka juuri sitä nyt pitäisi valaa. Vaikka elämme talouslammaa, ei pitäisi antautua henkisen laman syövereihin.

Hallituksen tiedonantoon sisältyvä pakkolakipaletti on pahasti ristiriidassa sopimusvapauden kanssa ja parannellussa muodossakin epäoikeudenmukainen. Ostovoimaa heikentävät leikkaukset yhdessä esimerkiksi lapsiperheitä koskeviin säästöihin ajavat monet pienituloiset perheet toimeentulotukiluukulle. Ihmiset kokevat nyt tulleen kohdelluksi epäoikeudenmukaisesti. Me suomalaiset ymmärrämme sopeutustoimien tarpeellisuuden, silloin kun ne ovat oikeudenmukaisia ja ottavat huomioon kansalaisten maksukyvyyn.

Hyvästä tarkoituksesta huolimatta pakkolakipaketti ei anna vastauksia talouspolitiikkamme ja kasvun tärkeimpiin haasteisiin - viennin vahvistamiseen, kotimaahan suuntautuvien investointien lisäämiseen, tuottavuuden ja työllisyysasteen nostamiseen tai osaamisen vahvistamiseen. Paketin mukanaan tuoma ostovoiman heikentyminen, koulutus- ja työllisyyspanostusten huomattava vähentäminen ja epävarmuuden ilmapiiri lisäävät työttömyyttä eivätkä vie Suomea kasvu-uralle.

Pakottava lainsäädäntö sotii sopimusvapauden periaatetta vastaan ja vie pohjan pois tulevaisuuden sopimuspolitiikalta ja luottamukselta. Pakon ei pitäisi kuulua yhteiskunnalliseen päätöksentekoomme.

Paikalliseen sopimiseen, jonka lisäämiseen hallitus pyrkii ja jota itsekin lämpimästi kannatan, pitää aina olla tasaveroista ja tuoda jotakin hyvää molemmille sopijapuolille. Tuottavuus ei nouse hallituksen toimenpitein, vaan se nousee työelämän käytännöillä ja hyvällä käytännön yhteistyöllä työpaikoilla. Tuottavuuden kasvun olisi syytä olla tärkeä osa kaikkea paikallista sopimista.

Olisi hyvä, että hallitus nyt ilmoittaisi, ettei se lähde pakkolakipakettia eduskuntaan tuomaan. Tämä olisi tärkeää luottamuksen ja neuvotteluilmapiiriin vahvistamiseksi. Hallituksen tulee nyt tukea työmarkkinaosapuolten neuvotteluja rivakassa aikataulussa toteutettavan ratkaisun aikaan saamiseksi. Niin kuin entinen työministeri Ihalainen ryhmäpuheenvuorossaan totesi, työmarkkinapolitiikan soisi säilyvän ensisijaisesti taito- eikä voimalajina. Näin voidaan palata tutulle, tulokselliselle ja turvalliselle kolmikantayhteistyön tielle. Eihän heitetä suomalaista luottamukseen perustuvaa sopimusyhteiskuntaa romukoppaan.

Täällä eduskunnassa minut on valittu nuorten mielenterveyden tukiryhmän varapuheenjohtajaksi. Tästä tehtävästä olen mielissäni, sillä nuorten mielenterveys on minulle sydämen asia. Tein myös kirjallisen kysymyksen lääkekehityskeskuksen perustamisesta Turkuun.

Syysistuntokausi on eduskuntatyön lisäksi täynnä myös paljon muuta. Olen osallistunut omassa maakunnassani mm. Varsinais-Suomessa Yrittäjäpäivän paneeliin, tutustunut mielenterveyden tukipiste Propelliin, tavannut Turun yliopiston väkeä, tutustunut kehitysvammatyöhön, osallistunut lääketieteellisen tiedekunnan seminaariin ja keskusteluun, ottanut panelistina osaa maakunnan koulutusjaoston keskustelutilaisuuteen perus ja toisen asteen koulutuksen asioissa, tutustunut maahanmuuttajien vastaanottoon ja Biovakka oy:n ravinnekierrätykseen.

Kansalaisia olen tavannut ja heidän kanssaan lukuisia antoisia keskusteluja käynyt mm. Lemust leippää -markkinoilla ja Turussa Heikin markkinoilla. SDP:n työkokouksessa viime viikonloppuna suunnittelimme puolueen puheenjohtaja Antti Rinteen johdolla kuntavaalikampanjaa Tarmon talolla ja toinen suunnittelupäivä pidettiin varapuheenjohtaja Sanna Marinin johdolla Ruissalossa. Syksy tuo tullessaan mm. monia koulu ja päiväkotivierailuja. Ensi lauantaina 3.10. klo 10.30-12 olen tavattavissa Uudenkaupungin syysmarkkinoilla ja su 4.10. klo 11-12 Liedon markkinoilla. Ehkäpä tapaamme näissä. Tulen mielelläni myös oman yhdistyksesi kokoukseen pitämään alustuksia tai poliittisia tilannekatsauksia erilaisista aiheista. Tavoitat minut alla olevin yhteystiedoin.

Oikein lämpöistä syksyä sinulle ja läheisillesi! Ollaan yhteyksissä!

Eeva-Johanna

Eeva-Johanna Eloranta

kansanedustaja

Soita, tekstaa: +358 50 523 23 09

Kirjoita: eeva-johanna.eloranta@eduskunta.fi

Tutustu: www.eeva-johanna.net

FACEBOOK www.facebook.com/eevajohanna.eloranta

TWITTER @elorantaeevajoh

INSTAGRAM Eeva-Johanna Eloranta

Jos et halua jatkossa saada näitä uutiskirjeitä, kerrothan sen vastaamalla tähän viestiin.